

Palvekunst

Palve on dialoog Jumalaga südamest südamesse ja meil tuleb panna sellesse kogu oma süda.

12.01.2017

„Kui kristlased peavad meie ajal silma paistma eelkõige oma „palvekunsti” poolest, kuidas saaksime siis mitte tunda uuenenud vajadust veeta aega vaimses vestluses, vaikes adoratsioonis, südamlikus armastuses Kristuse ees, kes on kohal pühimas sakramendis? Kui tihti, armsad vennad ja õed, olen

ma seda kogenud ning ammutanud sellest jõudu, lohutust ja tuge!” [1] usaldas meile paavst Johannes Paulus II.

Kogu hingest

Me tahame armastada Jumalat, meie Isa, kõigest jõust, pannes palvesse kogu oma hinge koos kõigi selle võimete – mõistuse ja tahte, mälu, kujutlusvõime ja tunnetega. Jumal kasutab neid – ükshaaval või kõiki korraga – kanalitena, et meiega vestlusesse astuda.

Ükski palvehetk ei ole teisega samasugune. Püha Vaim, pideva uudsuse allikas, võtab initsiatiivi, tegutseb ja ootab. Mõnikord ootab Ta meilt vastuvoolu võitlemist, mil tundub nagu meile ei vastataks. Sellistel aegadel oleme me teadlikumad oma selgest ja visast tahtepingutusest usu- ja armastustegude tegemisel ja Temaga

rääkimisel. Samuti meie mõistuse ja kujutlusvõime kasutamisel lugedes pühakirja, liturgilisi tekste või vaimulike autorite teoseid. See tähendab – otsides Teda sõnade või lihtsalt kaemuse kaudu. Soov Jumalat otsida on juba iseeneses dialoog, mis meid muudab, isegi kui vahel näib, et see on kuuldamatu.

Teinekord tärkavad ideed ja kiindumused valmilt, muutes meie palve ladusaks ning aidates meil tajuda Jumala kohaolu. Tulgu palve meie jaoks kergelt – täidetud ideede ja tundmustega – või mitte, tähtis on, et me anname end kõigi oma võimetega Püha Vaimu kätte. Me oleme Tema omad ja Ta on öelnud: *Kas ma ei tohi enese omaga teha, mida tahan?* [2] **Mõtisklev palve seisneb Jumalaga südamest südamesse peetavas kahekõnes, kus osaleb terve hing – mõistus ja kujutlusvõime, mälu ja tahe. Mõtisklev palve aitab anda**

***üleloomuliku väärtust meie
vaesele inimesele, meie tavalisele
igapäevaelule. [3]***

Jumal järgib ainult seda reeglit, mille
Ta kehtestas meid vabadeks
olenditeks luues: Ta ootab, et
töotaksime Talle kaasa Tema lastena.
Palveks valmistudes käitume me
nagu lapsed, kes võitlevad hoidmaks
tähelepanu meie Isal, Jumalal, kes
tahab meiega rääkida. See, kas meie
mõistus töötab palve ajal hästi või
mitte, pole meie teha, ega ka see, kas
meie süda on tunnetest põlemas. Mis
loeb on meie otsustavus jääda
dialoogile avatuks, lubamata rutiinil
või heitumusel vahele tulla.

Palve ja küpsus

Jumal kõneleb mitmel viisil; palve on
ennekõike kuulamine ja vastamine.
Ta räägib meiega pühakirja, liturgia,
vaimuliku juhendamise ja samuti
maailma ning meie endi elu

olukordade – töö, igapäevaste heade ja halbade sündmuste ning teiste inimeste – kaudu. Selle jumaliku keele õppimiseks peame me veetma aega Jumalaga kahekesi.

Jumalaga rääkimine tähendab lubada Tal tasapisi kõiges, mis me teeme, juhtimine enda kätte võtta. Kristuse elu üle mediteerimine võimaldab meil mõista meie endi elu selleks, et seda armule avada. Me tahame, et ta tuleks meie ellu ja muudaks selle Tema enda elu tõetruuks peegelduseks. Jumal-Isa, on *[meid] ette ära määranud saama tema Poja näo sarnaseks* [⁴] ja Ta soovib, et *Kristus võtaks meie sees oma kuju* [⁵], et me võiksim hüüda: *nüüd ei ela enam mina, vaid Kristus elab minus.* [⁶]

Me mõtiskleme Kristuse elu sündmuste üle eriliselt Uues Testamendis, mis on meie meditatsioonile parim alus. Me

elame uuesti läbi Tema sündimise
Petlemmas, Tema varjatud elu
Naatsaretis, Tema kannatuste
ahastuse...Meie samastumine Pojaga
on Püha Vaimu töö. Ent see ei ole
automaatne protsess, mis toimub
lihtsalt seetõttu, et me oleme ristitud
kristlased, mis otsekui tähendaks
nagu meil poleks vaja teha muud, kui
üksnes seista ja pealt vaadata. Me
saame Jumala tegevusele lapselikul
kombel kaasa aidata, seades valmis
oma tahte, kasutades oma
kujutlusvõimet ja mõistust ning
lubades headel tundmustel esile
tulla.

Seda tegi püha Josemaría, kui ta
mõistis Kristuse agoonia üle
mõtiskledes iseenda kannatusi. ***Ka
mina tahan täita Jumala pühimat
tahet Meistri järgijana. Milleks
siis kaevelda, kui mind sel teel
kannatus saadab? See saab olema
kindel märk minu lapseseisusest,
sest Jumal kohtleb mind nii nagu***

***Ta kohtles oma jumalikku Poega.
Ja just nagu Tema, nii saan ka
mina üksi oma Ketsemanis ägada
ja nutta; kuid kui ma leban oma
tühisust mõistes kurnatult maas,
tõuseb minu hinge sügavusest
karje Issanda poole: Pater mi,
Abba, Pater...fiat! Mu Isa, Abba,
Isa...sündigu Sinu tahtmine! [7]***

See on Jumal, kellega me palves
kõneleme ja Tema on see, keda me
pühakirja jumalikke sõnu lugedes
kuulame. [8] „Pühakirja lugemist
peab saatma palve, sest nii kujuneb
sellest kahekõne Jumala ja inimese
vahel” [9] – dialoog, milles räägib
Jumal-Isa meiega oma Pojast nii, et
meist võivad saada teised Kristused,
Kristus ise.

Evangeeliumiga palvetades on kõigi
meie võimete mängupanek
tõepoolest pingutust väärt.
***Kõigepealt kujuta ette lugu või
müsteeriumi – see aitab sul***

keskenduda ja mõtiskleda. Siis kasuta oma mõistmisvõimet, et arutleda selle juhtumi üle Issanda elus – tema õrna südame, tema alandlikkuse, puhtuse, Isa tahte täitmise üle. Seejärel räägi talle, kuidas sinul tavaliselt neis asjus läheb, mis sinuga toimub, mis on teoksil. Püsi valvas, sest võib-olla tahab ta sulle midagi näidata – ja su sisemuses hakkab midagi liikuma, sa hakkad mõistma, tegema endale etteheiteid. [10]

Lühidalt, selleks, et elada nagu Jumal seda soovib, peab meie palve lähtuma meie elust. See on eriti oluline nende inimeste jaoks, kes püüdleval pühaduse poole oma töö kaudu. Mis töö see on, kui sa pole selle üle Jumala ligiolekul mõtisklenud ja selles korda seadnud? Kuidas saad sa Jumalaga vestlemata oma päevatööd laitmatult lõpetada? [11]

Kui me mõtiskleme Jeesuse elu müsteeriumite ja meie endi elu sündmuste üle, õpime me palvetama nagu Kristus, kelle „palve sisaldub Tema inimsüdame armastavas jaatuses Isa „tahtmise saladuse,, suhtes (Ef 1:9).” [12] Me õpime palvetama nagu Jumala laps, järgides püha Josemaría eeskuju: ***Minu palve on olnud kõikides olukordades sama, kuigi erinevate toonidega. Olen talle öelnud: Issand, sina oled mind siia pannud, sina oled usaldanud mulle selle või tolle ja mina usaldan sind. Ma tean, et sa oled mu Isa ja ma olen alati näinud, et väikesed lapsed on oma isades täiesti kindlad. Minu preestrikogemus on kinnitanud, et kui hinged loovutavad end Jumala kätte, siis innustab see neid saavutama tugevat, sügavat ja rahulikku vagadust ning ajendab töötama pidevalt õigetel eesmärkidel.*** [13]

Palve on otsetee küpsuseni. See on hädavajalik element protsessis, milles inimese gravitatsioonikese liigub enesearmastuselt armastusele Jumala ja kaasinimeste vastu, Tema pärast. Küps iseloom tähendab, et see on sügav, püsiv ja järjepidev – hästi kujundatud omadused, mis võimaldavad inimesel, igaühel omal moel, Kristust peegeldada.

Küpsed inimesed on nagu hääles klaverid. Hea klaver ei soovi väljendada oma „briljantsust” ega teha kuuldavaks ebatavalisi või üllatavaid helisid. Üllatavaks osutub see, et see toob alati kuuldavale õige noodi ja selle briljantsus seisneb selles, et seda saab kasutada hea muusika mängimiseks. See on usaldusväärne; see vastab talle seatud ootustele ning see teebki sellest hea instrumendi. Küpsusele omase usaldusväärse saavutamise on omaette väljakutse.

Parim viis selle küpsuse saavutamiseks on mõtiskleda meie Issanda inimsuse üle. Ta aitab meil avastada ja parandada võtmeid, mis ei tööta korralikult. Mõne inimese puhul on nende endi tahe see, mis takistab neil tegemast seda, mida Jumal neilt ootab. Ühed võivad mõista, et neil puudub inimlik soojus, mis on nii vajalik pereelus ja apostolaadis. Teised on küll väga energilised, kuid neil võib olla kalduvus rutakusele ja korratusele ning neid valitsevad nende emotsioonid.

See on lõputu töö. See tähendab tabada alandlikult mistahes vigased reaktsioonid, ükskõik millised valed noodid olles otsustanud end parandada, kuid ilma igasuguse kannatamatuse või heitumusega, sest me teame, et Jumal vaatab meie peale piiritu armastuse ja mõistmisega. Kui oluline on õppida nägema oma elu Jumala silme läbi!

Temaga kõnelemine äratav meis kire
tõe vastu, sest me oleme kontaktis
Tõe endaga. Siis kaob meist kogu
hirm teadmise ees, kes me tegelikult
oleme, ja me tahame näha iseennast
ilma kujutlusvõime ja tõemoonutuste
pakutud põgenemisteedeta, mille on
tekitanud meie uhkus.

Kui me vaatleme reaalsust kõneluses
Jumalaga, õpime me lugema inimesi
ja sündmusi objektiivselt, ilma
tunnete ja utilitaarsuse moonutavate
teguriteta. Mõtiskledes paljude
müsteeriumite üle, õpime me
armastama Jumala ülevust, kes
armastab meie väiksust.

Tõeline palve

*See rahvas austab mind huultega,
nende süda on aga minust kaugel. [14]*
Nõnda kurdab pühakirjas Jumal, kes
teab, et kõik mehed ja naised peavad
õnne saavutamiseks oma südamed
Temale kinnitama. See on põhjus,

miks kasutame me palves oma
võimeid kõige tõhusamalt siis, kui
meil on tahe avastada, mida Jumal
tahab ning oleme valmis seda
armastama ja ellu viima. „Hinge
väärtus ei seisne mitte rohkes
mõtlemises, vaid rohkes
armastamises.” [15]

Sageli nõuab armastavast tahtest
lähtuv palve pingutust, mis tuleb
meil tihti teha ilma, et leiaksime
selles vähimatki lohutust või
nähtavaid vilju. Palve ei ole tunnete
ja sõnade, vaid armastuse küsimus.
***Ja sa armastad, kui sa pingutad
kõvasti, et Jumalale midagi öelda,
isegi kui sa tegelikult midagi ei
ütle.*** [16]

Jumala lastena usaldame me oma
Isa, et Ta annab igaühele meist need
annid, mida me kõige enam vajame
just siis, kui meil neid kõige rohkem
vaja on. ***Palve – pea meeles – ei
koosne ilusate kõnede esitamisest***

***ega kõlavatest või lohutavatest
fraasidest...Palve võib mõnikord
olla pilk Issanda või Tema Ema
pildile; mõnikord avaldus, mis on
väljendatud sõnades; või heade
tegude ja ustavuse viljade
pakkumine ohvriannina...Meil
tuleb olla nagu tunnimees, kes on
valves Jumala, meie Issanda
väravas: just selline on palve. Või
nagu väike koer, kes lamab oma
isanda jalge ees. Ära pea liiaks
öelda Talle: „Issand, siin ma olen
nagu truu koer; või veel parem,
nagu väike eesel, kes ei löö inimest,
kes teda armastab.” [17]***

See sama juhtub ka inimlikus
sõpruses. Teiste inimestega koos olles
ei tea me mõnikord, mida öelda;
meie pingutustele vaatamata ei tule
meile midagi pähe. Siis me püüame
ära hoida igasugust märki
jahedusest: lahke pilk, tähelepanelik
tegu, hoolikas kuulamine, mõni märk
sellest, et oleme teiste muredest

huvitatud. Kõik tõeliselt inimlikud kogemused võivad näidata meile võimalusi, kuidas rääkida Jeesusega, tõelise Jumala ja tõelise inimesega.

Teades, et ustavus ja püsivus on armastuse teised nimed, leiame me võimalusi palvetamiseks ka siis, kui meie mõistus, tahe, kujutlusvõime või tunded meie kontrolli alt väljuvad. Armastus leiab sellistel hetkedel teised väljendusvahendid.

Sinu mõistus on nüri, loid, teed asjatuid pingutusi, et koguda mõtteid Issanda ees – täielik peataolek! Ära pinguta ega muretse! Kuula mind hästi: see on südame aeg. [18]

Jumalaga rääkides, ka siis, kui meie mõte ei tööta, ei tohiks meie vestlus häiritud saada. Kui me ka märkame, et vaatamata meie siirale pingutusele oleme me olnud tuimad ja hajevil, võime olla kindlad, et oleme oma heasoovlikkusega Jumalale meele

järgi olnud ning, et Ta vaatab meie pingutustele armastusega.

Palve ja teod

*Julgen eksimist kartmata
kinnitada, et palvetamiseks on
palju, lõpmatul hulgal viise. Kuid
mina tahaksin, et meie kõikide
palve oleks ehtne, Jumala laste
kohane, mitte loba, mida ajavad
silmakirjalikud, kes peavad
Jeesuselt kuulma: Mitte igäiks, kes
mulle ütleb: „Issand, Issand!” ei
saa taevariiki.”/.../ Kaasnegu meie
hüüdega „Issand!” tõhus iha viia
ellu need sisemised liikumised,
mille Püha Vaim meie hinges
äratab. [19]*

Nende inspiratsioonide praktiliseks teostamiseks tuleb meil tihti otsuseid vastu võtta. Põhjus Jumala käskude reflekteerimiseks seisneb tegutsemises, mitte üksnes oma pea täitmises vagade mõtetega. Me

tahame kuulata Issanda häält ja teha Tema tahtmist. ***Sinu palve ei saa lõppeda ainult sõnadega: see peab viima tegude ja reaalse tagajärgedeni.*** [²⁰]

Jumala laste palvel peavad olema apostellikud tulemused. Apostolaat näitab meile palves uut armastuse aspekti. Me tahame õppida taas palvetama nõnda, et võiksime aidata ka teisi. Palves leiame me jõudu juhtimaks paljusid inimesi nende dialoogis Jumalaga.

Me ei palveta üksi, sest me ei ela üksi ega soovigi seda. Kui me paneme oma elud Jumala ette, räägime me Temaga tingimata sellest, mis on meile kõige olulisem: meie kaaskatoliiklastest, meie perekondadest, sõpradest ja tuttavatest; nendest, kes meid aitavad või neist teistest, kes meid ei mõista või meile kannatusi põhjustavad. Kui meie tahe on õigesti seatud ja me ei karda oma elu

keerulisemaks muuta, võime me
palves kuulda Jumala sisendusi: uusi
silmapiire apostolaadis ja
loomingulisi võimalusi teiste
aitamiseks.

Jumal aitab meil meie
hingesügavusest teistest aru saada,
seada neile õigeid nõudmisi, neid
Tema poole juhtida. Ta valgustab
meie mõistust nii, et me suudame
inimhingi lugeda; Ta puhastab meie
tundmusi; Ta aitab meil armastada
puhtama ja tugevama armastusega.
Meie elu apostlitena on nõnda
väärtuslik kui palju on väärt meie
palve.

[1] Johannes Paulus II, *Ecclesia de
Eucharistia*, 17. aprill 2004, 25

[2] Mt 20: 15

[3] Püha Josemaría. *Kui Kristus on möödumas*, 119

[4] Rm 8: 29

[5] Gl 4: 19

[6] Gl 2: 20

[7] Püha Josemaría. *Ristitee*, I. 1

[8] Püha Ambrosius. *De Officiis Ministrorum*, I, 20, 88

[9] Teine Vatikani kirikukogu, dogmaatiline konstitutsioon *Dei Verbum*

[10] Püha Josemaría. *Jumala sõbrad*, 253

[11] Püha Josemaría. *Vagu*, 448

[12] *Katoliku Kiriku katekismus*, 2603

[13] Püha Josemaría. *Jumala sõbrad*, 143

[14] Mt 15:8

[15] Avila püha Teresa. *Foundations*.

5. ptk, nr 2

[16] Püha Josemaría. *Vagu*, 464

[17] Püha Josemaría. *Sepikoda*, 73

[18] Püha Josemaría. *Tee*, 102

[19] Püha Josemaría. *Jumala sõbrad*,
243

[20] *Vagu*, 75

pdf | document generated
automatically from [https://
dev.opusdei.org/et-ee/article/
palvekunst/](https://dev.opusdei.org/et-ee/article/palvekunst/) (06.08.2025)